

## Advies aan Provinciale Staten

T.b.v. Statenvergadering d.d. 8 oktober 2018  
Commissie Economie, Energie en Bestuur  
Datum commissievergadering 17 september 2018

Onderwerp: Voordracht inzet gelden voor de warmtetransitie van de gebouwde omgeving

Uw contactpersoon  
M.C.A. de Zwart  
AD/STG

Doorkiesnummer 023-514 3756  
zwartm@noord-holland.nl

26 september 2018

1|4

De commissie Economie, Energie en Bestuur adviseert om de Statenvoordracht te agenderen voor de PS-vergadering van 8 oktober 2018.

Voor de discussie/vragen in de commissie: zie uittreksel uit het conceptverslag commissie EEB 17 september 2018 hieronder.

De heer Van der Hoek heeft aangeven dat het aspect van veiligheid is betrokken in de onderzoeken en vrijgemaakte gelden voor geothermie, maar hoe dit wordt doorvertaald op wijkniveau en of hier nog een taak ligt voor de provincie of dat dat op andere manieren is geborgd, zal later schriftelijk aan PS gemeld worden.

### 8. A-Agenda Energie, Duurzaamheid, Circulaire Economie, Bestuur, Culturele Infrastructuur, Inkoop (algemeen) en Archieven (Van der Gedeputeerde Van der Hoek)

8.a. Energie: Voordracht inzet gelden voor de warmtetransitie van de gebouwde omgeving

De heer **De Kam** (CDA) vindt 2 miljoen euro een mooi bedrag voor het opstarten van onderzoeken door gemeenten naar het efficiënt en duurzaam voldoen aan de warmtevraag, maar wat gebeurt er wanneer gemeenten niet in staat zijn om deze onderzoeken uit te voeren? Als niet alleen financiële middelen maar ook andere factoren belemmerend werken? Voorgesteld wordt om eerst te onderzoeken of gemeenten van deze regeling gebruik gaan maken, alvorens dit voorstel in stemming te brengen. Mocht dat niet mogelijk zijn, zijn GS dan bereid om andere instrumenten beschikbaar te stellen om de transitie in gang te zetten?

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) twijfelt niet aan de mate waarin de gemeenten aan hun verplichtingen zullen voldoen. ONH stemt in met de voordracht.

De heer **Zoon** (PvdD) is van mening dat niet enkel aangesloten moet worden 'in aanvulling op het Rijk', maar de provincie heeft ook een eigen opgave. Gezien de drie genoemde opgaven in de voortgangsrapportage is enige twijfel ontstaan. Het gaat dan om de hoge temperatuurwarmte industrie. Hier is in 2015 ook al over gesproken, maar de resultaten vallen tegen. Hetzelfde geldt voor geowarmte en restwarmte, waar het Milena Olga project wordt genoemd, maar ook hier is weinig voortgang geboekt. Hoe gaat het college ervoor zorgen dat de middelen benut worden?

Mevrouw **Klaassen** (GL) vindt het voorstel goed passen bij de inspanningen van de provincie, want de provincie is ervoor om kennis en ervaring te

delen. Kan het draagvlak bij gemeenten eventueel worden uitgebreid door cofinanciering? De onderzoeksvragen van de provincie richten zich op wie het hoofdwarmtenet gaat beheren, hoe de governance wordt ingericht en hoe vraag en aanbod beter met elkaar in overeenstemming worden gebracht. Waar of wanneer krijgen deze vragen een plek?

De heer **Wiesehahn** (VVD) is positief over de voordracht, maar heeft wel zorgen over de veiligheid van geothermische boringen. In Noord-Holland-Noord wordt dit toegepast op plaatsen waar weinig mensen wonen, hoewel erkend wordt dat zich hier ook problemen kunnen voordoen. Maar hoe worden dichtbevolkte gebieden verwarmd met geothermische bronnen en hoe is de veiligheid dan geborgd?

Mevrouw **Doevendans** (PvdA) constateert dat het provinciale programma verduurzaming woningvoorraad is gericht op gemeenten, met een softwareprogramma voor particuliere woningeigenaren en een regeling voor lokale duurzame energiecorporaties. Maar het allerbelangrijkste is de participatie en daar wordt enkel vermeld dat gemeenten vroegtijdig worden betrokken bij het opstellen van een subsidieregeling en dat zij worden geïnformeerd over PS-besluiten. Hoe zit het met lokale duurzame energiecorporaties en woningeigenaren die kennis moeten nemen van een softwareprogramma?

De heer **Klein** (CU/SGP) is blij dat de urgentie duidelijk wordt in de voordracht die zich richt op verkenning van wel of niet kansrijke initiatieven. Met deze subsidie kunnen voorlopers gestimuleerd worden. De criteria voor de evaluatie zijn enigszins vaag, maar dat is geen probleem, want het gaat erom projecten financieel te stimuleren. Het is een mooie invulling van de provinciale rol. Hij is niet enthousiast over het voorstel om cofinanciering van gemeenten te vragen, dat beperkt de mogelijkheden. 47 van de 48 gemeenten in Noord-Holland hebben de intentieverklaring aardgasvrij bouwen ondertekend. Kan die ene gemeente alsnog overtuigd worden?

De heer **Kaptheijns** (PVV) is niet blij met deze voordracht, want het kost veel belastinggeld en schept nieuwe problemen. Gemeenten moeten uiterlijk in 2021 vaststellen hoe de transitie naar een aardgasloze gebouwde omgeving in 2050 wordt gerealiseerd. Binnen 32 jaar moeten jaarlijks 35.000 tot 50.000 gebouwen worden aangepast en voorzien worden van een alternatieve warmtevoorziening, maar aardgas is een populaire en schone fossiele brandstof voor verwarming en het is goedkoop. Het gebruik neemt wereldwijd toe, in Spanje wordt een compleet nieuw gasnet aangelegd. Deze waaromvraag wordt gelukkig door meer mensen gesteld, zoals blijkt uit het artikel in de Volkskrant van 21 juli jl. waarin de heer Richard Rhodes aangeeft het besluit van de Nederlandse regering om van het aardgas af te gaan, sterk te betwijfelen. Windmolens en zonne-energie zijn onvoorspelbaar in hun energieproductie en een gascentrale kan hier juist op anticiperen. Hoe wordt omgegaan met momenten waarop de alternatieve bronnen onvoldoende energie produceren?

De heer **Wiesehahn** (VVD) vraagt de PVV naar hun mening over welke alternatieve bronnen in de toekomst dan toegepast kunnen worden.

De heer **Kaptheijns** (PVV) is van mening dat er stapsgewijze moet worden geacteerd, zeker met het oog op het drukken van de kosten voor de burgers. De PVV is het ermee eens dat moet worden afgestapt van fossiele brandstoffen maar het gaat om de wijze waarop. Voor alternatieve oplossingen en andere ontwikkelingen verwijst hij naar eerdere bijdragen van de heer Van der Sluijs in de commissie en PS. Bovendien spelen hierbij

transnationale en transcontinentale problemen, want alle initiatieven wereldwijd hebben effect op elkaar. Daarom is het niet zinvol om als Nederland het braafste jongetje van de klas te zijn. Kerncentrales moeten een voorname rol blijven spelen zolang er geen goed alternatief is. In het artikel van Hans Slootweg in de Telegraaf van 2 juli jl. wordt gemeld dat door de energietransitie de kosten voor het transport van elektriciteit explosief zullen stijgen van 50 naar 300 euro per jaar. Daarom dient Nederland de komende jaren miljarden te investeren in het elektriciteitsnetwerk, want er zal meer stroom gebruikt gaan worden. Er moet in Noord-Holland rationeel technisch naar de energietransitie worden gekeken en niet op basis van emoties. De voordracht wordt dan ook niet ondersteund, het bedrag van 2 miljoen euro kan beter worden besteed.

Mevrouw **De Meij** (50plus) is het in grote lijnen eens met de PVV, want hoe kunnen alle huurwoningen – ondanks het feit dat het Rijk een aantal miljoen euro beschikbaar heeft gesteld – binnen afzienbare tijd aangesloten worden op warmtemeters? Bovendien wordt gevreesd dat de aanleg van nog meer windmolens en zonneparken ten koste gaat van landbouwgrond en het heeft een enorm ruimtebeslag tot gevolg op het al volle Nederland. De transitie ‘van het gas af’ moet meer getemporiseerd worden, want het gelijktijdig realiseren van alle doelstellingen is onmogelijk. De kolencentrales moeten gesloten worden terwijl er in de toekomst meer elektriciteit nodig is. De gestelde subsidiecriteria zijn vaag, dus hoe wordt gecontroleerd of de subsidies aan gemeenten goed terecht komen? Zij verwijst naar het door haar samen met de SP uitgevoerde onderzoek naar subsidies in het kader van HIRB, waaruit ook bleek dat de subsidies niet allemaal goed terecht zijn gekomen.

Gedeputeerde **Van der Hoek** meldt dat de provincie, ook binnen IPO-verband, zich heeft verbonden aan meewerken aan de opgave, omdat men allemaal de urgentie ziet. Het tempo is niet te hoog en er is ruimte voor het maken van keuzes met oog voor innovaties. De invalshoek van een aantal partijen in de commissie wijkt hiervan af, want zij willen wachten tot de omstandigheden ideaal zijn en alle vragen zijn beantwoord, terwijl de overheid ervoor heeft gekozen om zelf bij te dragen aan het creëren van ideale omstandigheden en het zoeken naar antwoorden op de vragen. Aan de subsidieregelingen worden criteria verbonden die gecontroleerd worden door het Subsidiebureau en er moet verantwoording worden afgelegd over de besteding van de gelden. De provincie biedt een aanvulling op hetgeen het Rijk aan de koplopers aanbiedt bij het verduurzamen van de wijken. Het is de bedoeling om op basis van cofinanciering te acteren, zodat de gemeenten zich ook gaan inzetten. De provincie ondersteunt gemeenten die onvoldoende financiering beschikbaar hebben, door middel van cofinanciering. Daar bestaat zeker behoefte aan en dit blijkt ook te werken, maar gemeenten zijn vrij om medefinanciering bij andere partijen voor de onderzoeken aan te trekken om de cofinanciering vorm te geven. Voor geowarmte is een exploratieprogramma ontwikkeld en er is geld vrijgemaakt voor seismisch onderzoek. Het contract met Milena Olga wordt in oktober getekend en dan kan men van start gaan. Deze trajecten duren inderdaad lang, maar het gaat ook om complexe innovaties. De vraag over governance komt bij het IPO en het Rijk op tafel. **Het aspect van veiligheid is betrokken in de onderzoeken en vrijgemaakte gelden voor geothermie, maar hoe dit wordt doorvertaald op wijkniveau en of hier nog een taak ligt voor de provincie of dat dat op andere manieren is geborgd, zal later schriftelijk aan PS gemeld worden.** Het onderzoek waar het geld voor beschikbaar is gesteld, betreft niet enkel de technische mogelijkheden in een wijk, maar is ook gericht op het onderzoeken of er voldoende draagvlak voor is en dit vindt plaats in de vorm van participatie. De opmerkingen van de PvdA betreffen verduurzaming van bestaande woningbouw van onder andere particuliere eigenaren en dat valt onder de

portefeuille van gedeputeerde Geldhof. De 28<sup>e</sup> gemeente betreft Amsterdam-Meerlanden en die heeft aardgasvrij bouwen al in het beleid opgenomen.